

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خاوران
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
معاونت پژوهش

عنوان:

نقش معاد باوری در پیشگیری از جرم از منظر آیات و روایات

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین رضا محققیان

استاد مشاور:

حجت الاسلام والمسلمین محمد حسین زنجیری

نگارنده:

فاطمه صغری موسوی اطهر

سال تدوین - ۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

سپاس خداوندی که سخنوران از ستودن او عاجزند و حساب‌گران از شمارش نعمت‌های او ناتوان و تلاش‌گران از ادای حق او در مانده‌اند.

خدایی که افکار ژرف اندیش، ذات او را درک نمی‌کنند و غواصان دریای علوم به او نخواهند رسید پروردگاری که برای صفات او حدّ و مرزی وجود ندارد و تعریف کاملی نمی‌توان یافت و برای خدا وقتی معین و سرآمدی مشخص نمی‌توان تعیین کرد.

فرازی از خطبه (۱) نهج البلاغه

تقديم به

به يگانہ منجی عالم بشریت حضرت ولی عصر (عجل الله تعالى فرجه الشريف)

و

به حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و فواہرش فاطمہ معصومہ (سلام

الله علیہا)

تقدیر و تشکر

بعد از حمد و سپاس الهی و درود به تمام انبیاء و اولیاء و شهداء به ویژه نبی مکرم اسلام حضرت محمد بن عبدالله و اوصیاء و جانشینان بر حق او (علیه و علیهم الاف التحیه و الثناء) بالافص فاتم آنان حضرت ولی عصر امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و بر تمامی بندگان شایسته فدای متعال که قدم صدق در طریق ایشان نهادند و در پرتو نور وجود ایشان راه قرب الهی را پیمودند.

مراتب سپاس بی‌پایان خود را به استادان دانشمند و اندیشمندی که در طول تمصیل سطح ۳ همواره ما را مورد لطف خود قرار داده و از دانش فویش بهره‌مند ساخته‌اند، تقدیم می‌دارم.

از جناب آقای محبت‌الاسلام و المسلمین رضا محققیان استاد راهنمای ارجمند به خاطر راهنمایی‌های ارزنده در موارد علمی و عملی سپاسگزارم.

از جناب آقای محبت‌الاسلام و المسلمین محمدمسین زنجیری استاد مشاور محترم که قبول زحمت فرموده و با راهنمایی ارزشمند علمی من را یاری نمودند، سپاسگزارم. و در پایان از حمایت های بی دریغ همسر بزرگوارم که مرا در تدوین پایان نامه یاری نمود قدردانی می نمایم.

۸۷. جمعی از پژوهشگران، *موسوعه الفقه الاسلامی طبقاً لمذهب اهل البيت عليهم السلام*، ج ۳، مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی، ۱۳۸۳ ش.
۸۸. جوهری، اسماعیل بن حماد، *الصحاح، تاج اللغة و صحاح العربیه*، احمد عبدالغفور، عطار، ج ۱، چاپ چهارم، بیروت: دارالعلم للملایین، ۱۴۰۷ ق.
۸۹. حلی، حسن بن یوسف، *کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد (قسم الإلهیات)*، جعفر، سبحانی، چاپ دوم، قم: مؤسسه الامام الصادق (ع)، ۱۳۸۲ ش.
۹۰. خراسانی، محمد کاظم، *کفایه الاصول*، مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، چاپ اول، قم: مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۰۹ ق.
۹۱. دیلمی، حسن بن محمد، *ارشاد القلوب إلى الصواب*، ج ۱، چاپ اول، قم: الشریف الرضی، ۱۴۱۲ ق.
۹۲. زمخشری، محمود، *الکشاف عن حقایق غوامض التنزیل*، ج ۳، چاپ سوم، بیروت: دارالکتاب العربی، ۱۴۰۷ ق.
۹۳. سیوطی، جلال الدین، *الدرالمثور فی تفسیر المأثور*، ج ۴، قم: کتابخانه آیة الله مرعشی نجفی، ۱۴۰۴ ق.
۹۴. شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، *وسائل الشیعه*، ج ۱۶، ۱۷، ۲۰، چاپ اول، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، ۱۴۰۹ ق.
۹۵. صدر، محمد باقر، *دروس فی علم الاصول*، الحلقه الثالثه، القسم الثانی، اسماعیلیان، ۱۴۰۸ ق.
۹۶. طباطبائی، محمدحسین، *المیزان فی تفسیر القرآن*، ج ۲، ۳، ۱۱، ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۲۰، م: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم. ۱۴۱۷ ق.
۹۷. طبرسی، فضل بن حسن، *مجمع البیان فی تفسیر القرآن*، ج ۱، ۳، ۵، ۶، ۷، ۸، چاپ سوم، تهران: انتشارات ناصر خسرو، ۱۳۷۲ ش.
۹۸. طبری، ابوجعفر محمد بن جریر، *جامع البیان فی تفسیر القرآن*، ج ۲۹، چاپ اول، بیروت: دارالمعرفه، ۱۴۱۲ ق.
۹۹. طریحی، فخرالدین، *مجمع البحرین*، حسینی اشکوری، ج ۱، ۲، ۳، چاپ سوم، تهران: مرتضوی، ۱۳۷۵ ش.

۱۰۰. طوسی، محمد بن حسن، *الاستبصار فیما اختلف من الأخبار*، حسن موسی، خراسان، ج ۴، چاپ اول، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۹۰ق.
۱۰۱. _____، *التبیان فی تفسیر القرآن*، ج ۱، ۳، ۵، ۶، ۷، ۸، بیروت: داراحیاء التراث العربی.
۱۰۲. عروسی حویزی، عبدعلی بن جمعه، *تفسیر نورالثقلین*، ج ۳، ۵، قم: انتشارات اسماعیلیان، ۱۴۱۵ق.
۱۰۳. عیاشی، محمد بن مسعود، *تفسیر العیاشی*، ج ۲، چاپ اول، تهران: المطبعة العلمیه، ۱۳۸۰ق، ص ۳۲۸.
۱۰۴. فاضل مقداد، مقداد بن عبدالله، *أضواء علی النافع یوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر للفاضل المقداد السیوری علی متن العلامة الحلی*، حیدرالوکیل، چاپ اول، قم: باقیات، ۱۴۳۴ق.
۱۰۵. فخرالدین رازی، ابوعبدالله محمد بن عمر، *مفاتیح الغیب*، ج ۲۰، چاپ سوّم، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۲۰ق.
۱۰۶. فراهیدی، خلیل بن احمد، *کتاب العین*، ج ۲، ۴، ۶، ۸، چاپ دوّم، قم: نشر هجرت، ۱۴۰۹ق.
۱۰۷. فیض کاشانی، ملامحسن، *تفسیر صافی*، ج ۳، چاپ دوم، تهران: انتشارات الصدر، ۱۴۱۵ق.
۱۰۸. فیومی، احمد بن محمد، *المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر*، ج ۲، چاپ دوّم، قم: مؤسسه دارالهجرة، ۱۴۱۴ق.
۱۰۹. قمی، علی بن ابراهیم، *تفسیر قمی*، ج ۱، ۲، ۳، چاپ چهارم، قم: دارالکتاب، ۱۳۶۷ش.
۱۱۰. قمی مشهدی، محمد بن محمدرضا، *تفسیر کنز الدقایق و بحر الغرائب*، ج ۱۰، چاپ اول، تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۶۸ش.
۱۱۱. کاشانی، ملافتح الله، *تفسیر منهج الصادقین فی الزام المخالفین*، ج ۴، ۵، تهران: کتابفروشی محمدحسن علمی، ۱۳۳۶ش.
۱۱۲. کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، *الکافی*، علی اکبر غفاری، محمد آخوندی، ج ۱، ۲، ۳، ۷، ۸، چاپ چهارم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۷ق.

۱۱۳. مجلسی، محمد باقر، *بحار الانوار*، ج ۶، ۱۲، ۲۷، ۴۴، ۵۴، چاپ دوم، بیروت: دار الاحیاء التراث عربی، ۱۴۰۳ق.
۱۱۴. مصطفوی، حسن، *التحقیق فی کلمات القرآن الکریم*، ج ۱، ۲، ۳، ۵، چاپ اول، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۸ش.
۱۱۵. مفید، محمد بن محمد، *الامالی*، حسین، استادولی، علی اکبر، غفاری، چاپ اول، قم: کنگره شیخ مفید، ۱۴۱۳ق.
۱۱۶. نوری، حسین بن محمد تقی، *مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل*، ج ۱، ۱۱، ۱۳، ۱۸، چاپ اول، مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، قم: مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۰۸ق.

۳. مقالات و سایت ها

۱۱۷. اخلاقی، عبدالرحیم، *نگاهی به روش تشویق در ایجاد انگیزه از دیدگاه قرآن*، اسلام و پژوهش‌های مدیریتی، شماره اول، تابستان ۱۳۹۰ش.
۱۱۸. اسماعیل تبار، احمد، *مبنای قانونمندی انسان در فقه امامیه*، رواق اندیشه، شماره ۱۷، سال ۱۳۸۲ش.
۱۱۹. اکبری، احمد، *ما و خرافات*، مبلغان، شماره ۷۵، بهمن و اسفند ۱۳۸۴.
۱۲۰. برنجکار، رضا، *کارکردهای عقل و نقش‌های آن در معرفت دینی*، معرفت فلسفی، شماره ۳۶، سال ۱۳۹۱ش.
۱۲۱. جمشیدی، حسن، *خرافه‌گرایی و بازتاب آن در قرآن*، پژوهش‌های اجتماعی اسلامی، شماره ۹، مهر و آبان، ۱۳۹۰ش.
۱۲۲. حق پناه، رضا، *عدالت اجتماعی در قرآن*، مجله اندیشه حوزه، شماره ۳۰، مهر و آبان ۱۳۸۰، سایت: دانشنامه موضوعی قرآن.
۱۲۳. حقانی زنجانی، حسین، *دنیا و مال دنیا (۲): دنیا وسیله است نه هدف*، درس‌هایی از مکتب اسلام، شماره ۲، اردیبهشت ۱۳۶۲.
۱۲۴. _____، *دنیا و مال (۳): بررسی دوستی دنیا از نظر اخبار و روایات*، درس‌هایی از مکتب اسلام، شماره ۱۳، خرداد ۱۳۶۳.

۱۲۵. خسروشاهی، قدرت الله، نمامیان، پیمان، شکر بیگی، علیرضا، *پیشگیری از جرم در پرتو آموزه‌های دینی، نشریه مهندسی فرهنگی*، سال ششم، شماره ۵۷ و ۵۸، مهر و آبان، ۱۳۹۰.
۱۲۶. ربانی، علی، *دلایل نقلی حسن و قبح عقلی، کلام اسلامی*، شماره ۷، سال ۱۳۷۲ ش.
۱۲۷. رجبی، مهدی، *رذایل اخلاقی*، مرکز مطالعات و پژوهش‌های فرهنگی حوزه علمیه قم، www.Andisheqom.com
۱۲۸. سامانی، محمود، نصیری، علی، *آثار تربیتی اعتقاد به معاد، مطالعات تفسیری*، شماره ۴، سال یکم، زمستان ۱۳۸۹ ش.
۱۲۹. شاکرین، حمید رضا، *کارکرد عقل در فهم دین، فلسفه و کلام*، قیسات، شماره ۶۵، سال ۱۳۹۱ ش.
۱۳۰. طاهری، ابوالقاسم، *آسیب‌شناسی شخصیت و کرامت انسان*، پژوهش‌های فقهی، سال اول، شماره ۳، ۱۳۸۴ ش.
۱۳۱. عزیزی، مدبر، *ورطه‌های سقوط، دام‌ها و شگردهای شیطان*، قسمت اول، علوم تربیتی، شماره ۸۱، مهر ۱۳۷۲ ش.
۱۳۲. علوی مهر، حسین، *عوامل فرهنگی و اخلاقی انحطاط جوامع از نظر قرآن*، پژوهش‌نامه علوم و معارف قرآن کریم، شماره ۱۰، بهار ۱۳۹۰.
۱۳۳. قاسمی، علی محمد، *شیطان‌شناسی در قرآن*، معرفت، شماره ۶۲، بهمن ۱۳۸۱ ش، ص ۱۰۱.
۱۳۴. گرزالدین، نعمت الله، *نقش اعتقاد به معاد در بهداشت روان*، مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، شماره ۴، بهار ۱۳۷۷ ش.
۱۳۵. متوسل آرانی، محمود، *جایگاه نیت در تفاوت بنیادین فقه و اخلاق (با تأکید بر آیات و روایات)*، فصلنامه پژوهشی پژوهش‌نامه اخلاق، شماره ۱۱، سال چهارم.
۱۳۶. محمد قاسمی، حمید، *آثار تربیتی اعتقاد به معاد از منظر داستانهای قرآن*، مشکات، شماره ۸۳، تابستان ۱۳۸۳ ش.
۱۳۷. محمدی جورکویه، علی، «*سیاست جنایی اسلام در جرایم جنسی*»، *حقوق اسلامی*، شماره ۲۴، بهار ۱۳۷۹.

۱۳۸. مروّتی، سهراب و همکاران، *علل و عوامل انحرافات جنسی از دیدگاه قرآن و روایات*، پژوهش‌نامه اسلامی زنان و خانواده، شماره ۲، سال دوم، بهار و تابستان ۱۳۹۲ش.
۱۳۹. معارف، مجید، احمدیان، احسان، *تزئین شیطان و تسویل نفس*، بصرت و تربیت اسلامی، شماره ۲۸، بهار ۱۳۹۳ش.
۱۴۰. نبوی، محمدهادی، *علل و عوامل روانی جرم از منظر قرآن کریم*، مهندسی فرهنگی، شماره ۶۰ و ۷۰، سال هفتم، مهر و آبان، ۱۳۹۱ش.
۱۴۱. ولیدی، محمد صالح، *پیش‌گیری از جرم در آموزه های اسلام*، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، شماره ۱۱، سال چهارم، ۱۳۸۸ش.
۱۴۲. یوسفیان، نعمت‌الله، *دنیاکرایی*، حصون، شماره ۱۹، بهار ۱۳۸۸ش.
۱۴۳. یدالله پور، محمد هادی، *عناصر کرامت ستیز از دیدگاه قرآن کریم*، تحقیقات علوم قرآنی و حدیث، شماره ۱۹، سال دهم، بهار و تابستان ۱۳۹۲ش.